

Business case SamenOud

SamenOud realiseert preventieve, proactieve en samenhangende zorg voor thuiswonende ouderen. De business case van SamenOud laat zien dat het aannemelijk is dat SamenOud – bij voorzichtige schattingen – een besparing kan opleveren van gemiddeld €274 per persoon per jaar. Besparingen worden gerealiseerd door substitutie van zorg binnen instelling naar de thuissituatie, door het meer inzetten van mantelzorgers en informele netwerken en door het stoppen of voorkomen van onnodige zorg en behandeling. Extra kosten worden gemaakt door de inzet van Ouderenzorg Teams en ondersteuning in de thuissituatie, zoals aanpassingen in huis en inzet van verpleging en verzorging thuis.

Het beheersen van de alsmaar stijgende zorgkosten staat, zeker wat betreft langdurige zorg, bij vele landen wereldwijd hoog op de agenda. Een van de oorzaken van de toename in deze kosten is de wijze waarop zorgsystemen zich hebben ontwikkeld. Het volume (meer mensen met meer zorgvragen) is toegenomen en tegelijkertijd hebben vergaande specialisaties en technologische ontwikkelingen geleid tot een stijging van de kosten. Daarbij is de zorg erg versnipperd geraakt en hebben de verschillende en continu veranderende financieringsstromen geleid tot een verdere scheiding tussen eerste- en tweedelijns organisaties en tussen welzijns- en zorgorganisaties.

SamenOud is een nieuw zorgmodel dat beter aansluit bij de vraag van de oudere en mogelijk een oplossing biedt voor de hiervoor geschetste problemen. Dit model gaat over financieringsschotten (Zorgverzekeringswet, AWBZ en WMO) en door organisatiestructuren (wonen, welzijn en zorg) heen. SamenOud heeft tot doel ouderen te ondersteunen en te begeleiden zodat zij zo lang als mogelijk zelfredzaam en onafhankelijk thuis kunnen blijven wonen. Binnen SamenOud worden met behulp van een jaarlijkse screening de ouderen op basis van de Kaiser Permanente Triangle ingedeeld in drie risicoprofielen: 'Complexe zorgbehoeften': ouderen met complexe zorgbehoeften, 'Kwetsbaar': een verhoogd risico op complexe zorgbehoeften en 'Robuust': ouderen zonder complexe zorgbehoeften hebben en nog niet kwetsbaar zijn. Op basis van het risicoprofiel wordt de intensiteit van zorg en begeleiding afgestemd en wordt passende zorg en begeleiding aangeboden. Omdat de resultaten van de kosteneffectiviteit studie op zijn vroegst in de loop van 2015 bekend zijn, is een business case opgesteld zodat een betrouwbare indicatie voor de effecten van SamenOud op het zorggebruik en de kosten beschikbaar is.

Methode

Deze business case is uniek omdat gebruik gemaakt is van de individuele gegevens van alle ouderen die deelnemen aan SamenOud. Alle deelnemende ouderen hebben toestemming gegeven om gegevens op te vragen bij hun zorgverzekeraar, zorgkantoor en gemeente. De kosten van de Ouderenzorg Teams van SamenOud waren al gedetailleerd uitgewerkt in de financieringsaanvraag. In de internationale wetenschappelijke literatuur zijn resultaten gepubliceerd over zorgmodellen die tot op zekere hoogte vergelijkbaar zijn met SamenOud. Ook deze gegevens zijn meegenomen in de business case. Door de combinatie van deze gegevens kan een zeer reële inschatting gemaakt worden van de te verwachte effecten van SamenOud op het zorggebruik en de kosten.

Trouw,

26 september 2013

Door SamenOud dalen vooral de kosten van zorgverzekeraars en AWBZ. "De WMO gaat meer kosten maken", zegt Wynia. "Zorgverzekeraars zouden hun besparing dus elders moeten investeren. Wij schatten in dat we per oudere gemiddeld 274 euro per jaar besparen."

Besparing

Uit nauwkeurige berekeningen blijkt dat er al op korte termijn kosten bespaard kunnen worden. Zorg aan huis is nu eenmaal minder duur dan zorg in een instelling. En door tijdig de situatie van mensen te kennen wordt het beter mogelijk om mantelzorgers voor te bereiden, hulpmiddelen tijdig aan te schaffen en informele netwerken rond ouderen te activeren. Een bijkomend besparingseffect is gelegen in het feit dat de casemanager overzicht heeft en onnodige medische onderzoeken of dubbele behandelingen kan stopzetten dan wel voorkomen.

Resultaten

Wanneer alle kosten en baten meegerekend worden die in deze business case genoemd worden verwachten we dat SamenOud – bij voorzichtige schattingen – een besparing kan opleveren van gemiddeld €274 per persoon per jaar. Dit varieert van €599 (profiel Complexe zorgbehoeften) tot €169 (profiel Robuust) per jaar per persoon. Om deze berekeningen te maken zijn allereerst de kosten van de interventie berekend, zie tabel 1.

Tabel 1. Interventiekosten per profielgroep per jaar, uitgedrukt in euro's

Profiel	Aantal ouderen	Totale kosten	Gemiddelde kosten per persoon
Complexe zorgbehoeften	150 (20%)	290.480	1.937
Kwetsbaar	120 (16%)	163.772	1.365
Robuust	480 (64%)	32.549	68
Totaal	750 (100%)	486.801	649

Vervolgens zijn alle elementen van zorg en begeleiding opgenomen in de business case (op basis van eerdere onderzoeken en andere business cases binnen het Nationaal Programma Ouderenzorg) waarop te verwachten is dat SamenOud effect heeft. Hierbij moet gedacht worden aan bijvoorbeeld: medicatie, ziekenhuiszorg, huisartsenzorg, verpleeg- en verzorgingshuiszorg en thuiszorg. Op basis van dezelfde bronnen zijn – voorzichtige – aannames gedaan op de omvang van de te verwachte effecten van SamenOud op deze verschillende thema's. In tabel 2 worden de uitkomsten van deze verwachte effecten vertaald naar verwachte gemiddelde besparingen of kosten per persoon per profielgroep per jaar.

Tabel 2. Gemiddelde kosten en baten van SamenOud per persoon per profielgroep per jaar, uitgedrukt in euro's

	Complexe zorgbehoeften	Kwetsbaar	Robuust
Gemiddelde kosten van SamenOud	1937	1365	68
Gemiddelde kosten zorggebruik vóór SamenOud	21.955	13.405	4.565
Verwachte gemiddelde kosten zorggebruik na één jaar			
Gebruikelijke zorg	21.955	13.405	4.565
SamenOud*	21.356	13.120	4.396
Verschil gemiddelde kosten tussen zorg als gebruikelijk en SamenOud na één jaar	-599	-285	-169

* Inclusief kosten SamenOud

Naar verwachting zal SamenOud op de verschillende elementen van zorg en begeleiding besparen, dan wel extra kosten met zich meebrengen. Deze kosten zijn, op basis van de huidige wet- en regelgeving, verdeeld over de verschillende financieringsbronnen. Tabel 3 geeft een overzicht per financieringsbron, waarbij de kosten van SamenOud nog niet verdeeld zijn over de verschillende bronnen.

Tabel 3. Het verwachte verschil in de totale zorgkosten na 1 jaar SamenOud per profielgroep per financieringsbron, uitgedrukt in euro's

	Complexe zorgbehoeften (n=150)	Kwetsbaar (n=120)	Robuust (n=480)
Zorgverzekeringswet	- 243.216	- 137.412	- 97.272
AWBZ	- 163.100	- 74.967	- 27.788
WMO	25.931	14.413	11.167
Kosten SamenOud	290.481	163.773	32.549
Totaal	- 89.905	- 34.194	- 81.343

www.samenoud.nl